ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A43007719
A43-0077-19/9
ECLI:LV:ADAT:2019:0628.A43007719.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2019.gada 28.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Santa Liniņa,
tiesneses Sandra Gintere un Karina Krastiņa,

piedaloties pieteicējam politisko partiju apvienības „Jaunā saskaņa" Eiropas Parlamenta deputāta kandidātam /pers. D/ un Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Centrālās vēlēšanu komisijas pārstāvjiem Ritvaram Eglājam un zvērināta advokāta palīdzei Inesei Greķei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz politisko partiju apvienības „Jaunā saskaņa" Eiropas Parlamenta deputāta kandidāta /pers. D/ pieteikumu par Centrālās vēlēšanu komisijas 2019.gada 31.maija lēmuma Nr.63 „Par Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātiem" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Centrālā vēlēšanu komisija (turpmāk – CVK) ar 2019.gada 31.maija lēmumu Nr.63 „Par Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātiem" atbilstoši 2019.gada 25.maija Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātiem nolēma:
1) noteikt, ka pieci deputātu kandidātu saraksti ir ieguvuši šādu Eiropas Parlamenta deputātu vietu skaitu:
1.saraksts – „Latvijas Krievu savienība" – 1 vietu,
9.saraksts – Attīstībai/Par! – 1 vietu,
10.saraksts – sociāldemokrātiskā partija „Saskaņa" – 2 vietas,
11.saraksts – Nacionālā apvienība „Visu Latvijai"-„Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" – 2 vietas,
16.saraksts – Jaunā VIENOTĪBA – 2 vietas;
2) noteikt, konkrēti kuri deputāta amata kandidāti no katra iepriekš minētā saraksta ir ievēlēti Eiropas Parlamentā.

[2] 2019.gada 6.jūnijā pieteicējs politisko partiju apvienības „Jaunā saskaņa" Eiropas Parlamenta deputāta kandidāts /pers. D/ iesniedza pieteikumu Administratīvajā apgabaltiesā par CVK 2019.gada 31.maija lēmuma Nr.63 „Par Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātiem" (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atcelšanu.

Pieteikums pamatots šādi.

[2.1] Likumā noteikts, ka vēlētājiem pa pastu no CVK jāsaņem informatīvs paziņojums par iecirkni, kurā jābalso, tomēr CVK atzina, ka pat puse vēlētāju šādu paziņojumu nesaņēma. Arī centieni ar Valsts ieņēmumu dienesta starpniecību informēt vēlētājus nedeva rezultātus, jo daudzi nelieto Elektroniskās deklarēšanās sistēmu (EDS).

[2.2] Iepriekšējā balsošana ne vien nenotika, bet CVK, iespējams, pārkāpa Krimināllikuma 90.pantu (Kavēšana realizēt vēlēšanu tiesības, tiesības piedalīties likuma ierosināšanā, tautas nobalsošanas ierosināšanā, tautas nobalsošanā un Eiropas pilsoņu iniciatīvas atbalstīšanā), jo: 1) ārvalstīs nebija iespēju vēlēšanās nobalsot iepriekš, lai gan uz šādu iespēju vismaz daļai vēlētāju norādīts informatīvajos paziņojumos; 2) vismaz 5 % balsu Latvijā tika zaudēti CVK tehnisko kļūdu dēļ; 3) CVK mājaslapā cvk.lv ne visi vēlētāji bija piesaistīti konkrētam vēlēšanu iecirknim, tādējādi ne visi vēlētāji varēja noskaidrot iecirkni, kurā viņiem jābalso.

[2.3] Latvija bija vienīgā Eiropas Savienības dalībvalsts, kurā vēlēšanu rezultāti nelikumīgi tika izpausti pirms Eiropas Savienības noteiktā laika – 2019.gada 27.maija plkst.00.00.

[2.4] Pieteicējs nobalsoja 2019.gada 22.maijā, mainot vēlēšanu iecirkni. Nākamajā dienā publiski izskanēja informācija par kļūmi vēlēšanu sistēmā. Tā rezultātā pieteicējs zvanīja uz CVK informatīvo tālruni, lai noskaidrotu, vai viņš ir nobalsojis. CVK ieteica sazināties ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi (turpmāk – Pārvalde), kas savukārt norādīja, ka par balsošanu atbild CVK.

[3] CVK rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, to pamatojot ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] CVK nepiekrīt, ka zemā vēlētāju aktivitāte ir saistīta ar vēlētājiem nepiegādātajiem informatīvajiem paziņojumiem.

Vēlētāju aktivitāte Eiropas Parlamenta vēlēšanās tradicionāli bijusi mazāka nekā Saeimas vēlēšanās. 2019.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās vēlētāju aktivitāte bija par 3,3 % augstāka nekā 2014.gada vēlēšanās.

[3.2] Atbilstoši Vēlētāju reģistra likuma 13. un 17.pantam Pārvalde informē iedzīvotājus par vēlēšanām. Pārvalde veica paziņojumu nosūtīšanu un publiskas informācijas izplatīšanu vēlētājiem minētajā likumā noteiktajā kārtībā. Informācijā tika norādīts, ja tuvāko divu nedēļu laikā vēlētājs paziņojumu nesaņems, savs vēlēšanu iecirknis jānoskaidro pašam.

Saskaņā ar Pārvaldes sniegto informāciju SIA „Reller", kura uzvarēja publiskajā iepirkumā par 2019.gada 25.maija Eiropas Parlamenta vēlēšanu informatīvo paziņojumu piegādes tiesībām, nepienācīgi izpildīja savas saistības. CVK nevarēja ne paredzēt, ne novērst šo situāciju, ne arī tai bija likumā noteiktais pienākums nosūtīt minētos paziņojumus.

[3.3] Informatīvajam paziņojumam nav juridiski saistoša spēka attiecībā uz vēlēšanu tiesībām, un vēlētāji informāciju par to, kur un kā noskaidrot iecirkni, kurā vēlētājs reģistrēts, varēja iegūt arī citos veidos. Tā informāciju varēja iegūt Pārvaldes mājaslapā atbilstoši Vēlētāju reģistra likuma 13.panta trešajai daļai. Tāpat atbilstoši likuma „Par Centrālo vēlēšanu komisiju" 6.panta $7.^{2}$punktam CVK veica vairākus informatīvus pasākumus un vēlētāji informāciju par vēlēšanu iecirkņiem varēja iegūt CVK mājaslapā no 2019.gada 16.maija, zvanot uz CVK uzziņu tālruni, kas darbojās no 2015.gada 11.marta līdz 26.maijam, no CVK sagatavotajiem video, kas tika izvietoti televīzijā, radio, sociālajos tīklos, Pārvaldes klientu apkalpošanas centros, CVK mājaslapā, no sociālajos tīklos *Facebook* un *Instagram* ievietotajiem paziņojumiem, no 2019.gada 23.maijā publicētā sludinājuma laikrakstā „Latvijas Avīze", no 2019.gada 14.martā un 20.maijā notikušajām CVK preses konferencēm. Konstatējot, ka SIA „Reller" nav izpildījusi saistības, CVK nekavējoties sagatavoja informatīvos materiālus un 2019.gada 20.maijā sāka vēlēšanu paziņojumu izsūtīšanu Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanās sistēmā.

[3.4] Attiecībā uz iecirkņu maiņu no reģistrētā iecirkņa uz vēlamo iecirkni, un tehniskajiem traucējumiem 23. un 24.maijā, konstatējams, ka bija iestājušies Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 31.panta 2.punktā noteiktie izņēmuma gadījumi, kuriem rodoties, vēlētājiem netiek piešķirtas balsošanas tiesības citā iecirknī un iecirkņa maiņas tiesības triju dienu laikā pirms vispārējās vēlēšanu dienas.

Situācija, kad nebija iespējams nodrošināt vēlētāju sarakstā iekļauto ziņu elektronisku apmaiņu ar vēlēšanu iecirkņiem iestājās 2019.gada 23.maijā plkst.9.03 kā nezināmas izcelsmes traucējumi. Tā kā traucējumu cēloni nebija iespējams īsā laikā atklāt un novērst, CVK par to nekavējoties informēja republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisijas, lai tās neveic iecirkņa maiņu vēlēšanu iecirkņos. Vēlētāji tika informēti ar paziņojumu presē, CVK mājaslapā, *Facebook* lapā un *Twitter* kontā, preses brīfingos un intervijās.

Sadarbībā ar pakalpojuma nodrošināšanā iesaistītajām iestādēm pakalpojuma sniedzējs SIA „SOAAR" noskaidroja traucējumu cēloni 24.maija plkst.11.00 un jau plkst.15.57 uzņēmums sazinājās ar CVK, lai informētu par iespēju atsākt sistēmas lietošanu pilnā apmērā. Atbilstošs rīkojums vēlēšanu komisijām sagatavots un nosūtīts 24.maijā plkst.16.15. Traucējumu cēlonis bija saistīts ar kritiskās infrastruktūras aizsardzības risinājumu konfigurācijām, kas atrodas valsts drošības iestāžu pārraudzībā, un vēlētāju datu apmaiņas savietojamību ar to.

Turklāt pēc traucējumu novēršanas Saeima steidzamības kārtībā pieņēma grozījumus Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā, paredzot, ka 2019.gada 24.maija vēlētāji var nobalsot līdz plkst.20.00, par četrām stundām pagarinot iecirkņu darba laiku.

[3.5] Pamatā balsošanas kārtība bija balsošana vēlēšanu iecirknī, kura vēlētāju sarakstā vēlētājs iekļauts. Balsot citā iecirknī bija tikai papildu balsošanas iespēja. Visās iepriekšējās balsošanas dienās 2019.gada 22.-24.maijā, gan vēlēšanu dienā 2019.gada 25.maijā bija nodrošināta iespēja balsot tajā vēlēšanu iecirknī, kura sarakstā vēlētāji reģistrēti. Tādējādi tas, ka 2019.gada 23. un 24.maijā nedarbojās elektroniskā datu apmaiņas sistēma, nav apstāklis, kas būtiski ietekmēja vēlēšanu gaitu un būtiski ierobežoja iedzīvotāju tiesības piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās un balsot.

[3.6] Informatīvie paziņojumi vēlētajiem tika ģenerēti automātiski, tālab visi paziņojumi, arī ārvalstīs dzīvojošajiem vēlētājiem, saturēja informāciju par iespēju balsot iepriekš, lai gan likums šādu balsošanu ārvalstīs neparedz. Informatīvā paziņojuma nosūtīšana ārvalsts vēlēšanu sarakstā iekļautiem vēlētājiem nav obligāta. Informācija vēlētājiem ārvalstīs bija pieejama CVK mājaslapā. Balsošanai vēlēšanu iecirknī ārvalstīs bija jāreģistrējas tiešsaistē, vai personīgi. Ārvalstīs dzīvojošās personas, kas nebija pienācīgā kārtā pieteikušās vēlēšanām, netika piesaistītas attiecīgam iecirknim.

[3.7] Attiecībā uz rezultātu paziņošanu CVK rīkojās atbilstoši 1976.gada 20.septembra Akta par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās tiešās vēlēšanās 10.panta otrajā daļā noteiktajam. CVK savā mājaslapā vai informācijas līdzekļos nepubliskoja rezultātus pirms normatīvajos aktos noteiktā termiņa.

[3.8] CVK atzīst, ka vēlēšanu organizēšanā ir bijušas nepilnības, tomēr nav konstatējami būtiski pārkāpumi. Vairāki eksperti publiski pauduši viedokli, ka vēlēšanu organizēšanā radušies trūkumi būtiski neietekmēja vēlētāju aktivitāti un vēlēšanu tiesiskumu.

[3.9] Pieteicēja lūgums par mantisko zaudējumu drošības naudas 1400 *euro* apmērā atlīdzināšanu politisko partiju apvienībai „Jaunā saskaņa" ir noraidāms, jo nav konstatējami zaudējumu atlīdzināšanas obligātie priekšnoteikumi.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja, CVK pārstāvji pieteikumu neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos izteiktajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[5] Uzklausījusi administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Administratīvā apgabaltiesa līdzīgos apstākļos 2019.gada 11.jūnijā spriedumā lietā Nr.A43007519 ir analizējusi argumentus par pieļautajiem pārkāpumiem Eiropas Parlamenta vēlēšanu organizēšanā. Ievērojot, ka izskatāmajā lietā pieteicēja argumenti ir gandrīz identiski minētajā lietā paustajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa šajā spriedumā *mutatis mutandis* (mainot, ja nepieciešams) izmantos iepriekš minētajā spriedumā ietverto argumentāciju.

[6] Eiropas Savienības pilsoņu tiesības vēlēt Eiropas Parlamenta deputātus ir garantētas Eiropas Savienības primārajos tiesību aktos - Līgumā par Eiropas Savienību un Līgumā par Eiropas Savienības darbību, kā arī Latvijas nacionālajās ārējās tiesību normās.

Latvijas Republikas kā Eiropas Savienības dalībvalsts pienākums ir nodrošināt Eiropas Parlamenta vēlēšanas.

Kārtību, kādā notiek Eiropas Parlamenta vēlēšanas Latvijas Republikā, nosaka Eiropas Parlamenta vēlēšanu likums.

Nosacījumi vēlēšanu sagatavošanas un norises nodrošināšanai un izpildei ietverti likumā „Par Centrālo vēlēšanu komisiju" un Vēlētāju reģistra likumā.

Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 18.pants paredz, ka vēlēšanas notiek reizi piecos gados maija ceturtajā sestdienā no pulksten 7 rītā līdz pulksten 8 vakarā.

Tādējādi Eiropas Parlamenta vēlēšanu laiks ir noteikts ārējā normatīvajā aktā. Līdz ar to prezumējams, ka fakts par Eiropas Parlamenta vēlēšanām un to norises laiku ikvienam ir zināms.

2019.gadā Eiropas Parlamenta vēlēšanas Latvijas Republika norisinājās 25.maijā (maija ceturtajā sestdienā).

[7] Pieteicēja pieteikumā norādīts uz procesuāliem pārkāpumiem 2019.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu organizēšanā:

1) daudzi vēlētāji pa pastu nesaņēma informatīvo paziņojumu par vēlēšanu iecirkni, kura vēlētāju sarakstā vēlētājs iekļauts;

2) vismaz 5 % balsu Latvijā tika zaudēti CVK tehnisko kļūdu dēļ;

3) ārvalstīs dzīvojošajiem vēlētājiem nebija nedrošināta iespēja nobalstot iepriekš;

4) CVK mājaslapā ne visi vēlētāji bija piesaistīti konkrētam vēlēšanu iecirknim, tādējādi ne visi vēlētāji varēja noskaidrot iecirkni, kurā viņiem jābalso;

5) vēlēšanu rezultāti tika izpausti pirms Eiropas Savienības noteiktā laika - 2019.gada 27.maija plkst.00.00.

6) pieteicējs, 23.maijā zvanot uz CVK un Pārvaldes informatīvajiem tālruņiem, nevarēja noskaidrot, vai viņš ir nobalsojis.

Izvērtējot pieteicēja norādītos pārkāpumus, apgabaltiesa konstatē turpmāko.

[8] Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 22.panta pirmā daļa paredz, ka vēlētājs, uzrādot Latvijas Republikā derīgu personu apliecinošu dokumentu, balso tajā vēlēšanu iecirknī, kura vēlētāju sarakstā viņš ir reģistrēts.

Tātad vēlētājam, lai viņš varētu izmantot savas tiesības nobalsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ir jāzina, kura vēlēšanu iecirkņa vēlētāju sarakstā viņš ir reģistrēts.

Vēlētāju reģistra izveidi un vēlētāju sarakstu veidošanu reglamentē Vēlētāju reģistra likums. Saskaņā ar šā likuma 2.pantu vēlētāju reģistrs nodrošina to personu, kurām saskaņā ar Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumu vai Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumu ir tiesības vēlēt Latvijas Republikā, uzskaiti.

Atbilstoši Vēlētāju reģistra likuma 3.pantam vēlētāju reģistra darbības metodisko vadību un uzraudzību veic CVK, savukārt reģistrā iekļautās ziņas apstrādā un reģistru uztur Pārvalde. Vēlētāju reģistrā par vēlētāju cita starpā iekļaujamas šādas ziņas: personas kods, vēlētāja kods, dzimšanas datums, vārds, uzvārds, dzīvesvietas adrese, ziņas par vēlēšanu iecirkni (likuma 6.pants).

Saskaņā ar Vēlētāju reģistra likuma 12.panta pirmo daļu Pārvalde ne vēlāk kā 75 dienas pirms vēlēšanām katram vēlēšanu iecirknim sagatavo sākotnējo vēlētāju sarakstu; panta otrā daļa noteic, ka iecirkņa vēlētāju sarakstā iekļauj visus vēlētājus, kuri deklarējuši dzīvesvietu attiecīgajam vēlēšanu iecirknim piederīgajās adresēs vai kuriem šajās iecirknim piederīgajās adresēs bijusi pēdējā reģistrētā dzīvesvietas adrese.

Tādējādi Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmanto vēlētāju reģistru, un katrs Latvijas vēlētājs ir iekļauts noteikta iecirkņa vēlētāju sarakstā atbilstoši reģistrētajai dzīvesvietai. Līdz ar to, lai vēlētājs varētu realizēt savas vēlēšanu tiesības, viņam jābūt informētam par konkrēto vēlēšanu iecirkni, uz kuru vēlēšanu dienā doties balsot.

[9] Saskaņā ar Vēlētāju reģistra likuma 13.pantu Pārvalde ne vēlāk kā 70 dienas pirms vēlēšanām: 1) nosūta vēlētājam pa pastu uz viņa dzīvesvietas adresi Latvijā informāciju par to, kura vēlēšanu iecirkņa vēlētāju sarakstā viņš iekļauts (panta pirmā daļa); 2) nodrošina iespēju vēlētājam internetā bez maksas saņemt informāciju par to, kura vēlēšanu iecirkņa vēlētāju sarakstā viņš iekļauts (panta trešā daļa).

Šā likuma 17.pants noteic, ka Pārvalde 10 dienas pirms vēlēšanām pa pastu nosūta vēlētājam uz viņa dzīvesvietas adresi Latvijā informāciju par to, kura vēlēšanu iecirkņa sarakstā viņš iekļauts, ja: 1) vēlētājs šajā likumā noteiktajā kārtībā paziņojis par vēlēšanu iecirkņa maiņu; 2) laika periodā no sākotnējo vēlētāju sarakstu sastādīšanas dienas vēlētājs ieguvis tiesības vēlēt attiecīgajās vēlēšanās.

Tādējādi minēto tiesību normu mērķis ir nodrošināt vēlētāju ar informāciju par to, kura vēlēšanu iecirkņa sarakstā viņš

iekļauts (turpmāk - Pārvaldes paziņojums). Likumdevējs ir izvēlējies divus veidus, kā šo mērķi realizēt: nosūtīt vēlētājam Pārvaldes paziņojumu pa pastu un nodrošināt iespēju noskaidrot vēlēšanu iecirkni internetā.

Vienlaikus Vēlētāju reģistra likuma 13.panta otrā daļa noteic, ka vēlētājiem, kuriem nav deklarētās dzīvesvietas vai kuri iekļauti ārvalstīs dzīvojošo vēlētāju sarakstā, šā panta pirmajā daļā minēto informāciju nenosūta.

[10] No Pārvaldes 2019.gada 6.jūnija atbildes Nr.24/1-42/1834e (*lietas 60.-62.lapa*) un tai pievienotajiem dokumentiem izriet, lai izpildītu Vēlēšanu reģistra likuma 13.pantā noteikto pienākumu, Pārvalde izsludināja publisko iepirkumu, kurā tiesības veikt Pārvaldes paziņojuma piegādi uz vēlētāju deklarētās dzīvesvietas adresi periodā no 2019.gada 16.marta līdz 2019.gada 18.martam ieguva SIA „Reller". 2019.gada 15.martā tika noslēgts Pārvaldes un SIA „Reller" līgums, SIA „Reller" apņēmās ne vēlāk kā trīs dienās veikt aptuveni 1 450 000 sūtījumu piegādi.

No lietā iesniegtajiem pierādījumiem izriet, un par to lietā nav strīda, ka daļa no vēlētājiem nesaņēma pa pastu Pārvaldes paziņojumu.

CVK ir paskaidrojusi, ka precīzu vēlētāju skaitu, kuri nesaņēma paziņojumu, noteikt nav iespējams. Lai gan Pārvalde un CVK publiski aicināja pieteikties vēlētājus, kuri Pārvaldes paziņojumu nav saņēmuši, līdz 2019.gada 16.maijam tika saņemti tikai 172 personu iesniegumi, taču neoficiāli tiek uzskatīts, ka aptuveni puse no vēlētāju reģistrā reģistrētajiem vēlētājiem nav saņēmusi Pārvaldes paziņojumu.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka Pārvalde kā atbildīgā iestāde par paziņojumu nosūtīšanu pa pastu nav pienācīgi izpildījusi Vēlētāju reģistra likuma 13.panta pirmajā daļā noteikto pienākumu nosūtīt vēlētājam pa pastu uz viņa dzīvesvietas adresi Latvijā informāciju par to, kura vēlēšanu iecirkņa vēlētāju sarakstā viņš iekļauts.

Līdz ar to Eiropas Parlamenta vēlēšanu sagatavošanas stadijā konstatējams procesuāls pārkāpums.

[11] Atbilstoši tiesu judikatūrai un tiesību doktrīnai tiesību normu pārkāpums vēlēšanu jomā pats par sevi nav uzskatāms par priekšnoteikumu, lai vēlēšanu rezultātus uzskatītu par ietekmētiem.

Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk - Senāts) 2006.gada 3.novembra sprieduma Nr.SA-5/2006 12.punktā atzina, ka atbilstoši vēlēšanu tiesiskuma pārbaudes praksei tiesību normu pārkāpums pats par sevi nav ne noteicošais, ne pietiekamais priekšnoteikums, lai vēlēšanu rezultātus uzskatītu par ietekmētiem (sk. *Senāta 2005.gada 29.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-468 14.punktu; Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas sprieduma lietā BVerfGE 103, 111 98.punktu*). Senāts atzina, ka, izvērtējot vēlēšanu norises tiesiskumu, nepietiek ar pārkāpuma konstatēšanu vēlēšanu norisē, bet jāvērtē konkrētā pārkāpuma būtība un sekas. Satversmes projekta apspriešanas un pieņemšanas gaitā Satversmes sapulcē, lemjot par Satversmes 17.pantu (pašlaik 18.pants), tika norādīts, ka par vēlēšanu prettiesiskumu kopumā varētu runāt, ja vēlēšanu iznākums pieļauto pārkāpumu dēļ būtu citāds (sk. *Satversmes I daļas lasīšanu pa pantiem IV.sesijas 11.sēdē 1921.gada 12.oktobrī. Satversmes sapulces stenogrammas: Rīga: Satversmes Sapulce, 1921.-1922.)*. Senāta ieskatā, pretējā gadījumā tiktu padarīta par neiespējamu parlamenta netraucēta un efektīva funkcionēšana, kā arī valsts politiskās sistēmas stabilitāte kopumā.

Ievērojot minēto, atzīts, ka par vēlēšanu rezultātus ietekmējošu uzskatāms pārkāpums, ja ar to būtiski tiek ietekmēts vēlēšanu iznākums, proti, ja tiek konstatēts, ka vēlēšanu rezultāts neatspoguļo vēlētāju patieso (brīvo) gribu. Šāds pārkāpums arī atzīstams par būtisku, jo nozīmē brīvu vēlēšanu principa pārkāpumu.

Arī tiesību zinātnieks Egils Levits norādīja, ka Senāts minētajā spriedumā, sekojot Latvijas un citu demokrātisko valstu judikatūrai un tiesību zinātnes atziņām, uzskata: lai vēlēšanu rezultātus atzītu par prettiesiskiem, nepietiek ar „vienkāršu" tiesību normu pārkāpumu (gan attiecībā uz vēlēšanu tehnisko norisi, gan uz priekšvēlēšanu kampaņu), bet nepieciešams kvalificēts pārkāpums, t.i., tāds pārkāpums, kas, neatspoguļojot vēlētāju patieso (brīvo) gribu, „būtiski" ietekmē vēlēšanu rezultātus. Šāda papildu sliekšņa uzlikšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu parlamenta funkcionēšanu demokrātiskas sabiedrības interesēs. Vēlēšanās, kurās aktīvi vai pasīvi piedalās lielākā daļa pilsoņu un kuru organizēšanā ir iesaistīti tūkstošiem cilvēku, vienmēr būs atrodami kādi likuma pārkāpumi - vai nu no privātpersonu puses, vai (daudz bīstamāk) arī no amatpersonu puses. To pilnīgi izslēgt nav iespējams. Ja katrs pārkāpums novestu pie vēlēšanu rezultātu atcelšanas, tad parlamenta normāla funkcionēšana nebūtu iespējama.

Šāda pieeja, kas atšķiras no parastās pieejas administratīvajā procesā, ir attaisnojama ar vēlēšanu īpašo raksturu, kas, kā jau norādīts, ir gan konstitucionālo tiesību institūts, gan pilsoņa pamattiesības. Tādēļ pamatoti var runāt par to, ka vēlēšanu norises pārbaude tiesā notiek nevis pēc vispārējā, bet gan pēc specifiska administratīvā procesa vēlēšanu lietās.

Senāts šim „būtiskuma" kritērijam ir uzstādījis visai augstas prasības. Strikti analizējot spriedumu, būtiskuma kritērijs var attiekties uz diviem jautājumiem: pirmkārt, uz paša pārkāpuma smagumu un, otrkārt, uz rezultātu ietekmēšanu. Abi gadījumi var novest pie tā, ka vēlēšanas varētu tikt atzītas par prettiesiskām. Tātad teorētiski tas var būt smags likuma pārkāpums pats par sevi (neatkarīgi no tā, cik tas ir ietekmējis rezultātu) vai arī būtiska rezultāta izkropļošana (kuras cēlonis vismaz teorētiski var būt arī pats par sevi ne pārāk smags pārkāpums). Tomēr parasti, protams, būtisku vēlēšanu rezultātu izkropļošanas cēlonis ir smags pārkāpums (sk. *Levits E. Nozīmīgs spriedums par vēlēšanām. Jurista Vārds, 19.12.2006., Nr.50 (453); pieejams: https://juristavards.lv/doc/150030-nozimigs-spriedums-par-velesanam*).

[12] Vērtējot vēlēšanu procesā pieļautā pārkāpuma - Vēlētāju reģistra likuma 13.panta pirmās daļas nosacījumu neievērošana būtiskumu, Administratīvā apgabaltiesa konstatē turpmāko.

Pārvaldes paziņojumu sūtīšana pa pastu nav vienīgais likumā noteiktais veids, kā vēlētāji tiek informēti par savu vēlēšanu iecirkni. Atbilstoši Vēlētāju reģistra likuma 13.panta trešās daļas nosacījumiem vēlētājiem tika nodrošināt iespēja par brīvu (bez maksas) noskaidrot savu vēlēšanu iecirkni internetā, kā arī mainīt vēlēšanu iecirkni. Pakalpojums „Vēlēšanu

iecirkņa noskaidrošana" vēlētājiem bija pieejams Pārvaldes mājaslapā www.pmlp.gov.lv (sadaļā Eiropas vēlēšanas Latvijā: SVARĪGI DATUMI!) un papildus arī CVK mājaslapā www.cvk.lv (pakalpojums: Vēlēšanu iecirkņa noskaidrošana) no šā gada 16.marta.

Atbilstoši Pārvaldes 2019.gada 6.jūnija atbildē apgabaltiesai sniegtajai informācijai, Pārvalde ir izveidojusi un uztur 2 elektroniskos pakalpojumus - Vēlēšanu iecirkņa noskaidrošana un maiņa un Vēlēšanu iecirkņa noskaidrošana, laika periodā no 2019.gada 13.marta līdz 14.maijam šie Pārvaldes pakalpojumi tika izmantoti 43 535 reizes, tostarp 17 101 gadījumā tika veikta iecirkņa maiņa.

No CVK paskaidrojumiem un citiem lietas materiāliem izriet, ka noskaidrot savu vēlēšanu iecirkni vēlētāji varēja arī pa CVK uzziņu tālruni 67049999, kas darbojās no š.g. 11.marta līdz 26.maijam, darba dienās no plkst.8.00 līdz 20.00, 24. un 25.maijā no plkst.7.00 līdz 00.00. Uzziņu tālruņa numurs bija norādīts uz Eiropas Parlamenta vēlēšanu plakātiem pašvaldību informācijas sniegšanas vietās un pie vēlēšanu iecirkņiem.

CVK sagatavoja vairākus video par balsošanas kārtību, kuros iekļāva informāciju par iespējām noskaidrot savu vēlēšanu iecirkni. Video tika izvietoti Latvijas Televīzijā, Latvijas Radio, sociālajos tīklos, pārvaldes klientu apkalpošanas centros un CVK mājaslapā. Sociālajos tīklos *Facebook* un *Instagram* tika ievietoti paziņojumi par balsošanas kārtību, tai skaitā par iespējām noskaidrot savu vēlēšanu iecirkni, ja Pārvaldes paziņojums nav saņemts.

2019.gada 23.maijā CVK publicēja attiecīgu sludinājumu arī laikrakstā „Latvijas Avīze".

2019.gada 14.martā un 20.maijā notika CVK preses konferences, kurās sniedza informāciju par to, kā noskaidrot savu vēlēšanu iecirkni, ja Pārvaldes paziņojums nav saņemts.

Par vēlēšanu iecirkņa noskaidrošanas iespējām CVK nosūtīja informāciju arī republikas pilsētu un novadu domēm un deputātu kandidātu sarakstu iesniedzējiem, lūdzot sniegt atbalstu vēlētāju informēšanā.

Vēlēšanu sagatavošanas periodā CVK sadarbojās ar Eiropas Parlamenta Latvijā biroju, kura sagatavotajos informatīvajos materiālos arī bija iekļauta svarīgākā informācija par Eiropas Parlamenta vēlēšanu kārtību un iespējām noskaidrot savu vēlēšanu iecirkni.

N o 2019.gada 20.maija Pārvalde papildus uzsāka vēlēšanu paziņojumu izsūtīšanu Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanās sistēmā personām, kas uz 2019.gada 16.maiju būs reģistrētas kā aktīvie šīs sistēmas lietotāji, tas ir, 1 101 756 personām.

[13] Balstoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka no iestāžu puses, konstatējot Pārvaldes paziņojumu nepiegādāšanas faktu, ir sekojusi aktīva rīcība, lai ar visiem iespējamiem līdzekļiem novērstu Vēlētāju reģistra likuma 13.panta pirmajā daļā noteiktā pienākuma neizpildes radītās sekas. Proti, lai par savu vēlēšanu iecirkni tiktu informēts pēc iespējas lielāks vēlētāju skaits.

Iestāžu izvēlētos informatīvos pasākumus apgabaltiesa atzīst par atbilstošiem. Līdz ar to, pieņemot, ka arī vēlētāji izturas pret savām tiesībām un pienākumiem atbildīgi, sekojot līdzi jaunākajai informācijai par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, iespējas uzzināt savu vēlētāju iecirkni vēlētājiem kopumā tika nodrošinātas.

Kā nepamatots ir noraidāms pieteicēja arguments, ka CVK mājas lapā personas nevarēja noskaidrot iecirkni, kurā viņiem jābalso. Pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus par šādu faktu un nav norādījis nevienu konkrētu personu, kura informāciju par iecirkni CVK mājas lapā nav varējusi iegūt.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka Pārvaldes informatīvo paziņojumu nenosūtīšana Latvijas vēlētājiem būtiski neierobežoja vai neatņēma Eiropas Savienības tiesības vēlēt Eiropas Parlamentu. Tāpat nav konstatējama konkrētā pārkāpuma būtiska ietekme uz vēlēšanu rezultātiem. Proti, situācijā, kad vēlēšanu iecirkni nevarēja noskaidrot no Pārvaldes paziņojuma, jo tāds netika saņemts, nonāca visu vēlēšanās startējošo politisko spēku vēlētāji. Līdz ar to vēlētāji, kuri nesaņēma Pārvaldes paziņojumu, atradās vienlīdzīgā situācijā un viņiem arī tika nodrošinātas vienlīdzīgas tiesības noskaidrot vēlēšanu iecirkni no citiem avotiem. Saistībā ar pārkāpumu apgabaltiesa nesaskata vienlīdzības principa neievērošanu vēlēšanu procesā vai vēlētāju brīvas gribas paušanas ierobežojumus.

Ievērojot minētos apstākļus, apgabaltiesa atzīst, ka Vēlētāju reģistra likuma 13.panta pirmajā daļā noteiktā pienākuma pienācīga neizpilde nav atzīstama par būtisku pārkāpumu Eiropas Parlamenta vēlēšanu sagatavošanā un norisē.

[14] Pieteicējs pauž viedokli, ka pa pastu nosūtītajos informatīvajos paziņojumos vēlētāji, kuri iekļauti ārvalstīs dzīvojošo vēlētāju sarakstā, tika maldināti par iespēju Eiropas Parlamenta vēlēšanās nobalsot pirms vispārējās vēlēšanu dienas 2019.gada 25.maija.

Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 32.pants reglamentē kārtību, kādā vēlēšanās var piedalīties vēlētāji, kas uzturas ārvalstīs. Atbilstoši šā panta pirmajai daļai vēlētāji ārvalstīs var izmanot divas iespējas piedalīties vēlēšanās - balsojot pa pastu vai vēlēšanu iecirknī. Balsošana ārvalstīs izveidotajos vēlēšanu iecirkņos notiek šā likuma III nodaļā noteiktajā kārtībā. Panta otrā daļa noteic vēlētāja pienākumu iesniegt ne vēlāk kā 42 dienas pirms vēlēšanu dienas konkrēta satura pieteikumu balsošanai pa pastu Latvijas Republikas diplomātiskajās vai konsulārajās pārstāvniecībās.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas ārvalstīs tiek organizētas un vēlētāji tajās var balsot vispārīgā kārtībā, proti, tādā pat kārtībā, kādā to var darīt Latvijā dzīvojošie vēlētāji - vēlēšanu iecirkņos, gan arī pa pastu.

Balsošanas iepriekšējās balsošanas dienās kārtību regulē Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 31.pants. Tas iekļauts IV nodaļā, kas reglamentē izņēmumus no vispārējās balsošanas kārtības.

Secināms, ka likumdevējs nav paredzējis, ka vēlētāji ārvalstīs var izmantot iespēju nobalsot vēlēšanu iecirknī pirms vispārējās vēlēšanu dienas 2019.gada 25.maija.

Vēlētāju reģistra likuma 13.panta otrā daļa noteic, ka vēlētājiem, kuriem nav deklarētās dzīvesvietas vai kuri iekļauti ārvalstīs dzīvojošo vēlētāju sarakstā, šā panta pirmajā daļā minēto informāciju nenosūta.

CVK paskaidrojumā norādīja, ka arī ārvalstīs dzīvojošajiem vēlētājiem tika nosūtīti informatīvie paziņojumi, kuri saturēja likumam neatbilstošu informāciju par iespēju balsot iepriekš. Apgabaltiesa uzskata, ka tāda informatīvā paziņojuma, kurā ārvalsts vēlēšanu iecirkņa vēlētāju sarakstā iekļauts vēlētājs informēts par iespēju balsot pirms vēlēšanu dienas 2019.gada 25.maijā, saņemšana var maldināt vēlētājus, radot iespaidu, ka arī ārvalstīs ir iespējams nobalsot iepriekš. Taču apgabaltiesa ņem vērā, ka likuma regulējums ir skaidrs un neparedz vēlētājiem ārvalstīs iespēju nobalsot iepriekš. Informācija par balsošanu ārvalstīs ir izvietota arī CVK mājaslapā (sk. *https://www.cvk.lv/lv/velesanas/eiropas-parlamenta-velesanas/eiropas-parlamenta-velesanas-2019/balsosanas-iespejas-arvalstis*), tostarp norādot, ka balsošanai vēlēšanu iecirknī ārvalstīs bija jāreģistrējas iepriekš - līdz 2019.gada 7.maijam. Pie šīs informācijas ievietotas saites, uzklikšķinot uz kurām vēlētājs varēja iegūt papildu informāciju, vai saites uz e-pakalpojumiem.

Pieteicējs pieteikumā nav norādījis, kāda bija kļūdaini nosūtītā informatīvā paziņojuma ietekme uz vēlēšanu rezultātiem. Proti, no pieteicēja argumentiem neizriet, ka ievērojamai vēlētāju daļai bija atņemtas vai būtiski ierobežotas iespējas piedalīties 2019.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās tieši saturiski neprecīzā informatīvā paziņojuma dēļ.

[15] Pieteicējs norāda, ka tehnisku kļūmju dēļ nenotika iepriekšēja balsošana un ka šo tehnisko kļūdu dēļ tika zaudēti vismaz 5 % balsu. Atbildot uz minēto argumentu, apgabaltiesa norāda turpmāko.

Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 18.pantā noteiktā vispārējā kārtība paredz vienu dienu Eiropas Parlamenta vēlēšanu norisei. Vienlaikus šā likuma IV nodaļas normas reglamentē izņēmumus no vispārējās balsošanas kārtības. Likuma 31.panta pirmā daļa noteic, ja vēlētājs vēlēšanu dienā nevarēs nobalsot, viņš var nobalsot iepriekš - triju dienu laikā pirms vispārējās vēlēšanu dienas:

1) vēlēšanu iecirknī, kura vēlētāju sarakstā ir reģistrēts;

2) jebkurā citā vēlēšanu iecirknī, izņemot iecirkņus, kuri nevar:

a) nodrošināt CVK noteiktajā kārtībā vēlētāju sarakstā iekļauto ziņu elektronisku apmaiņu ar vēlēšanu iecirkni, kura vēlētāju sarakstā vēlētājs ir reģistrēts,

b) saņemt no tā vēlēšanu iecirkņa komisijas, kura vēlētāju sarakstā vēlētājs ir reģistrēts, apstiprinājumu tam, ka vēlētājs nav nobalsojis,

c) iekļaut vēlētāju savā vēlētāju sarakstā, jo tā vēlēšanu iecirkņa komisija, kura vēlētāju sarakstā vēlētājs ir reģistrēts, nevar viņu no tā svītrot.

Likuma 31.panta 1.[1]daļa (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2019.gada 23.maijam) noteica, ka iepriekšējās balsošanas dienās iecirkņos var nobalsot: trešdien - no pulksten 17.00 līdz 20.00; ceturtdien - no pulksten 9.00 līdz 12.00; piektdien - no pulksten 10.00 līdz 16.00. Šajā laikā vēlēšanu iecirkņa komisija strādā ne mazāk kā četru cilvēku sastāvā.

Tādējādi likumdevējs ir paredzējis papildu iespēju vēlētājiem nobalsot ātrāk, nevis vēlēšanu dienā, turklāt, pastāvot noteiktiem nosacījumiem, devis iespēju balsošanai izmantot jebkuru vēlēšanu iecirkni.

Saeima steidzamības kārtībā ar 2019.gada 23.maija likumu „Grozījums Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā" izdarīja grozījumus Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā, aizstājot 31.panta 1.[1]daļā vārdus un skaitļus „piektdien - no plkst.10.00 līdz 16.00" ar vārdiem un skaitļiem „piektdien - no plkst.10.00 līdz 20.00".

No lietā esošas informācijas izriet, ka 2019.gada 22.-24.maijā iepriekš vēlēšanu iecirkņos varēja nobalstot visi vēlētāji, kuri bija iekļauti attiecīgo iecirkņu vēlētāju sarakstos. 2019.gada 22.maijā no plkst.17.00 līdz 20.00 bija nodrošināta iespēja vēlētajiem nobalsot jebkurā vēlēšanu iecirknī. Savukārt ceturtdien, 2019.gada 23.maijā, jau kopš plkst.9.03 iespējas nobalstot jebkurā iecirknī nebija, jo tehnisku iemeslu dēļ nebija iespējams īstenot vēlētāju sarakstā iekļauto ziņu elektronisku apmaiņu starp iecirkņiem; šādas iespējas nebija arī piektdien, 2019.gada 24.maijā, līdz plkst.16.15. Piektdien, 2019.gada 24.maijā, no plkst.16.15. līdz 20.00 vēlētajiem bija nodrošināta iespēja nobalsot jebkurā vēlēšanu iecirknī atbilstoši Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 31.panta pirmās daļas 2.punkta nosacījumiem. Par minētajiem faktiskajiem apstākļiem lietā nav strīda.

[16] No Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 31.panta pirmās daļas 2.punkta „a" un „b" apakšpunkta izriet, ja vēlētājs vēlēšanu dienā nevarēs nobalsot, viņš var nobalsot iepriekš - triju dienu laikā pirms vispārējās vēlēšanu dienas jebkurā citā vēlēšanu iecirknī, izņemot iecirkņus, kuri nevar: nodrošināt vēlētāju sarakstā iekļauto ziņu elektronisku apmaiņu ar vēlēšanu iecirkni, kura vēlētāju sarakstā vēlētājs ir reģistrēts; saņemt no tā vēlēšanu iecirkņa komisijas, kura vēlētāju sarakstā vēlētājs ir reģistrēts, apstiprinājumu tam, ka vēlētājs nav nobalsojis.

Tādējādi minētajā tiesību normā paredzētā iespēja nobalsot iepriekš jebkurā iecirknī ir saistīta ar noteiktiem nosacījumiem, kas izriet no paša normas teksta - tajā norādītā izņēmuma. Izņēmums ir formulēts skaidri un tieši norāda, ka šāda iepriekšēja iespēja nav nodrošināma, ja iestājušies normā norādītie izņēmuma apstākļi.

Konkrētajā gadījumā iespēja nobalsot iepriekš jebkurā iecirknī vēlētajiem netika nodrošināta š.g. 23.maijā un 24.maijā līdz plkst.16.15 tieši tādu apstākļu dēļ, kādos iestājās aplūkotajā tiesību normā minētais izņēmums. Taču visās iepriekšējās balsošanas dienās - š.g. 22., 23. un 24.maijā -, Latvijas vēlēšanu iecirkņos vēlētājiem tika nodrošināta iespēja balsot tajā vēlēšanu iecirknī, kura sarakstā tie reģistrēti.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa konstatē, ka CVK rīkojās atbilstoši tiesību normu noteiktajai kārtībai un nosacījumiem un tā nav patvaļīgi liegusi vēlētajiem iespēju nobalsot iepriekš jebkurā iecirknī tādu iemeslu dēļ, kas tiesību normās nav paredzēti. Līdz ar to pārkāpums vēlēšanu procesā šajā aspektā nav konstatējams.

[17] Pieteicējs norāda, ka CVK 2019.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātus izpauda pirms Eiropas Savienības noteiktā laika - 2019.gada 27.maija plkst.00.00.

Likuma „Par Centrālo vēlēšanu komisiju" 6.panta 7.punkts noteic, ka CVK apkopo vēlēšanu rezultātus un publicē tos.

Akta par Eiropas Parlamenta pārstāvju ievēlēšanu vispārējās tiešās vēlēšanās,

kas pievienots Padomes 1976. gada 20. septembra Lēmumam 76/787/EOTK, EEK,

Euratom, 10.panta otrā daļa noteic, ka dalībvalstis nedrīkst oficiāli darīt zināmus atklātībai savus balsu skaitīšanas rezultātus, kamēr nav slēgti vēlēšanu iecirkņi dalībvalstī, kuras vēlētāji ir pēdējie, kam jābalso šā panta 1.punktā.

CVK norāda, ka tā ne mājaslapā, ne citos informācijas līdzekļos nepubliskoja vēlēšanu rezultātus pirms normā noteiktā termiņa. Pieteicējs nav minējis, kurā platformā un cikos CVK publicēja informāciju par vēlēšanu rezultātiem, tātad nav atspēkojis CVK norādīto.

Apgabaltiesa no CVK mājaslapā *https://www.cvk.lv/lv* pieejamās informācijas konstatē, ka 2019.gada 25. un 26.maijā CVK publicēja informāciju par vēlētāju aktivitāti, proti, cik procenti no balsstiesīgajiem vēlētājiem jau ir nobalsojuši Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Attiecībā uz vēlēšanu rezultātiem CVK mājaslapā norādīts, ka provizoriskos rezultātus varēs apskatīt 2019.gada 27.maija plkst.00.00 (sk. *https://www.cvk.lv/lv/jaunumi/jaunumi/provizoriskie-ep-velesanu-rezultati-tiks-publiceti-nakti-no-26-05-uz-27-05-plkst-00-00-389*).

Tātad CVK nav publicējusi vēlēšanu rezultātus pirms pieteicējas minētā laika - 2019.gada 27.maija plkst.00.00.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 34.pantu balsu skaitīšana sākas tūlīt pēc vēlēšanu iecirkņa slēgšanas. Skaitīšanu izdara iecirkņa komisijas atklātā sēdē. Tādējādi balsu skaitīšanu var vērot plašsaziņas līdzekļu pārstāvji, kuriem nav noteikti ierobežojumi izpaust to iegūto informāciju par provizoriskajiem vēlēšanu rezultātiem. Latvijā ir izveidojusies ilggadēja un vispārpieņemta prakse medijiem sekot līdzi balsu skaitīšanas procesam, kā arī aptaujāt vēlētājus pie vēlēšanu iecirkņiem, lai noskaidrotu un atspoguļotu vēlēšanu provizoriskos rezultātus. Tas, ka Eiropas Parlamenta vēlēšanu provizoriskie rezultāti tika atspoguļoti medijos, pats par sevi nav vērtējams kā CVK oficiāls paziņojums par balsu skaitīšanas rezultātiem.

[18] Pieteicējs norādījis, ka pēc nobalsošanas nav varējis pārliecināties, vai viņa balss ir reģistrēta, jo ne CVK, ne Pārvalde pa informatīvo tālruni 23.maijā minēto nevarēja apstiprināt.

Atbildot uz šo pieteicēja argumentu, apgabaltiesa norāda, ka atbilstoši Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma III nodaļā izklāstītajai vēlēšanu norises gaitai vēlēšanu telpās vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis, iepriekš pārliecinājies, ka ziņas par personu ir iekļautas vēlētāju sarakstā un tajā nav atzīmes par šīs personas piedalīšanos attiecīgajās vēlēšanās, vēlētāju sarakstā izdara atzīmi par vēlētāja piedalīšanos attiecīgajās vēlēšanās. Vēlētājs parakstās vēlētāju sarakstā. No vēlēšanu komisijas vēlētājs saņem vēlēšanu zīmi un aploksni, vienatnē izdara izvēli un vienu vēlēšanas zīmi ieliek aploksnē, aizlīmēto aploksni vēlēšanu iecirkņa komisijas locekļa klātbūtnē personiski iemet aizzīmogotā vēlēšanu kastē (23. un 24.pants).

Pieteicējs tiesas sēdē apstiprināja, ka veicis visas minētās darbības, tostarp arī parakstījies vēlētāju sarakstā pretī savam uzvārdam. Tā kā lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka pieteicēja izvēlētājā vēlēšanu iecirknī ir konstatēti pārkāpumi vēlēšanu norisē vai balsu skaitīšanā, apgabaltiesai ir pamats uzskatīt, ka visas vēlēšanu kastē iemestās derīgās vēlēšanu zīmes tika saskaitītas un par katru kandidātu sarakstu nodoto balsu skaits ierakstīts balsu skaitīšanas protokolā (38.pants).

Ja pieteicējs vēlas apstiprinājumu par viņa piedalīšanos vēlēšanās saņemt no CVK, pieteicējam ar šādu lūgumu jāvēršas ar iesniegumu CVK. Ievērojot Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā noteikto vēlēšanu norisi un vēlēšanu rezultātu noteikšanas kārtību, šādu informāciju vēlēšanu un vēlēšanu rezultātu apkopošanas laikā saņemt nav iespējams, jo tāda CVK rīcībā vēl nav.

[19] Tā kā apgabaltiesa vēlēšanu organizēšanā nav konstatējusi tādu procesuālu pārkāpumu, kas būtiski ietekmēja vēlēšanu iznākumu, pārsūdzētais lēmums atzīstams par tiesisku.

[20] Pieteicējs lūdz uzlikt pienākumu CVK atmaksāt politisko partiju apvienības „Jaunā saskaņa" iemaksāto drošības naudu 1400 *euro*.

Minētais prasījums vērtējams kā prasījums par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu.

No Administratīvā procesa likuma 92.panta, Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1., 6. un 7.panta normām izriet, ka persona var prasīt mantisko zaudējumu atlīdzinājumu, ja zaudējumi nodarīti ar iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai/un faktisko rīcību, kas atzīta par prettiesisku.

Ņemot vērā to, ka apgabaltiesa pārsūdzēto lēmumu atzīst par tiesisku, zaudējumu atlīdzināšanas priekšnosacījums šajā lietā nepastāv, līdz ar to prasījums par mantisko zaudējumu 1400 *euro* atlīdzinājumu ir nepamatots.

[21] Apkopojot minēto, apgabaltiesa secina, ka pieteicēja pieteikums ir noraidāms pilnā apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 250.panta pirmo un otro daļu, 251. un 258.pantu, Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 50.panta ceturto, piekto un septīto daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt politisko partiju apvienības „Jaunā saskaņa” Eiropas Parlamenta deputāta kandidāta /pers. D/ pieteikumu par Centrālās vēlēšanu komisijas 2019.gada 31.maija lēmuma Nr.63 „Par Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātiem” atcelšanu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā pasludināšanas brīdī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja (*personīgais paraksts*) S.Liniņa

Tiesneses (*personīgais paraksts*) S.Gintere

(*personīgais paraksts*) K.Krastiņa